אגרות הראי"ה - כרך א' - אגרת עא

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ערב פסח תרס"ז - יפו

נמען: הוריו, אחיותיו וגיסו הרב יוסף רבין

מכתב ברכה לחג הפסח למשפחה. הרב קוק מתאר את הרגשת התקווה בארץ ישראל: לצד הצער על החורבן, ניצוצות של אור מתנוצצים בעלייה ובבניין, וקרני השחר של הגאולה מתפשטות. הרב קוק מתגעגע לבני המשפחה ומקווה שיזכו להתראות בארץ. בסוף הרב קוק שואל את גיסו על רעיון השלוחים.

עיקרי הדברים

- ברכה משפחתית לפסח.
- תקוות הגאולה בארץ ישראל.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] *והוא אינו חלק מלשון האגרת.*

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], ער"פ[4] תרס"ז[5].

אורה ושמחה, שלו'[6] וברכה, לכאמו"ר[7] [לכבוד אדוני אבי מורי ורבי, הרב שלמה זלמן הכהן קוק] הרב הגדול מלא תוי"ר[8] וכל חמדה מו"ה[9] שלמה זלמן הכהן שליט"א[10].

ואמי מורתי היקרה וצנועה מנב"ת[11] מרת פערא זלטא תחי'[12] לאוי"ט[13], ואחיותי היקרות ונחמדות, מבנות ציון המסולאות, [על פי איכה ד, ב] מרת רוחמה תחי', עם ילדיה הנעימים והאהובים שליט"א, ומרת פרידא בתי' תחי' לאוי"ט.

וכבוד חמדת נפשי דיתיב בתוונא דליבאי [היושב בחדרי לבי (ארמית)] כי[14] גיסי כאח לי הרב המאוה"ג[15] עדיו לגאון ותפארת [הרב המאור הגדול, עדיו לגאון ותפארת (על פי יחזקאל ז, כ)] מו"ה

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 עה"ק - עיר הקודש
3 ת"ו - תבנה ותכונן
4 ער"פ - ערב פסח
5 תרס"ז - השנה תרס"ז (1906/1907)
6 שלו' - שלום
7 לכאמו"ר - לכבוד אדוני אבי מורי ורבי
8 תוי"ר - תורה ויראה
9 מו"ה - מורנו הרב
10 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
11 מנב"ת - מנשים באהל תבורך
12 תחי' - תחיה
13 לאוי"ט - לאורך ימים טובים
14 כי - כבוד
15 המאוה"ג - המאור הגדול

יוסף רבי שליט"א, וכא"ל[16] יתברכו בכט"ס[17], ודודתנו היקרה מרת וויטא תחי' בכ"ט[18], יתברכו כולם עדי עד, ברכת שמים מעל, וכל משאלות לבבם לטובה ימלא צור עולמים ב"ה, עוטר ישראל בתפארה ואוזרו בגבורה, [מברכות השחר] המשביע לכל חי רצונו [תהלים קמה, טז] ית"ש[19].

שלו' שלו' וברכה מהררי קודש.

אמנם אי אפשר כהיום לצאת ידי חובת מכתב ארוך, כראוי ונכון לפי חפץ לבבינו, מפני דת היום הקדוש [מפני חובות היום, ערב פסח] וחובת הכנת קדושת קבלת ליל התקדש החג, זמן חירותנו [פסח] הבא עלינו לטובה, ביתרון אורה וקדושה שמחה ועז חופפת עליו בהר קודש אלקינו ב"ה. ועם כל מכאוב לבבנו על בית מקדשנו השמם לעינינו, ועל בני מלכים ושרי קודש, [ישראל, שנקראו "בני מלכים" (שבת סז)] עם אלקי אברהם, ההולכים כעבדים על האדמה [על פי קהלת י, ז] הטובה, ארץ הכרמל, המלאה הוד והדרת עולמים, על מקום גאון עזנו וצניף תפארת מלכותנו, [ירושלים והמקדש] אבל לא נוכל ג"כ[20] מהתעלם מנצוצי אורה וברקי זוהר, המתנוצצים כאבני נזר הנה והנה על אדמת הקודש. הלבבות הנדכאים של כל הקהל הגדול, ההולך וגדל ב"ה מנפוצות יהודה, [ישעיהו יא, יב] הבאים מארבע כנפות הארץ, להאחז ולהנטע על גבול ישראל, הנם ג"כ מלאים תקוה ונחומים, ובעומק הנשמה הרגשת-כבוד מונחת, כי חשכת הגלות תחל להתפזר, ענניה השחורים והאפלים ילכו ויקלשו, משביבי אורות [מניצוצות של אור] אשר יעלו ויראו מאהלי יהודה. קרני שחר הולכים ומתפשטים בהסתר ובגניזה, עומדים הכן לקול מבשר ואומר "שובי, שובי השולמית", [שיר השירים ז, א] כי פקד ד' את עמו ורעה כרמל ובשן כימי עולם. [על פי מיכה ז, יד וירמיהו נ, יט] כח החיים והבנין, עז הידידות לארץ חמדתנו, המתגלה מדי יום ביומו ביתרון חיל ועז על אדמת הקודש, כשהוא מתיצב בחזון לעומת השממון והיגון, שהיו מלאים עד אפס מקום בכל נאות יעקב [איכה ב, ב] בהרי יהודה וערי הקודש, הם יתנו לנו סימנים נאים, מרהיבים דעת ומפיקים נגה לנפש נענה, [לנפש מעונה (ישעיהו נח, י)] העטופה ביגון קודר על שבר בת עמנו, [ירמיהו ח, כא] החומרי וביותר הרוחני הגדול מני ים, ["כי גדול כים שברך" (איכה ב, יג)] אשר רק אויר חיי נשמות של נחלת ד' יהי'[21] לרפואת תעלה, [לרפואה ותרופה (ירמיהו ל, יג)] להזיל טללי אורות מקודש על גופות נשברות ועל נשמות שוממות,

ההרגשה הקדושה הזאת, שלבבות למאות ולאלפים מכל פזורי ישראל, אשר נקבצו אל ארץ חיים, הנם חשים בלב ברוח אומן ובטחון נמרץ, נותנת היא מעטה הדר ולוית חן [משלי א, ט] ונעם על מועד החג הקדוש, ביחוד ליל התקדש חג זמן חרותנו, זוהר עליון ויפעת נוגה קדש, שרק על אדמת הקודש יוחש ויוודע. יזכנו צור יעקב ב"ה, לחזות מהרה בחדות קדש כולנו יחד, וכל עם ד' הוא כולו יחד, בשמחת ארץ חמדה, וגאולי ד' ישובון, [ישעיהו נא, יא] וגאולת עולמים מהרה תופיע לעינינו בימינו, וראה כל בשר כי פי ד' דבר. [על פי ישעיהו מ, ה] והלב המלא אהבה נאמנה לאהובי נפשנו, הורינו היקרים עט"ר[22] שיחי'[23] וכל יקירינו שי'[24], משתוקק מאד לישועת ד' הכללית והפרטית, לזכות לחברת נועם כל מחמדי לבבנו, בנפש עליזה ושמחה, על ארץ חפץ, מתעורר הוא ביותר לכל עת חג ומועד קדש, והוא מוצא מנוחה

---

16 וכא"ל - וכל אשר לו
17 בכט"ס - בכל טוב סלה
18 בכ"ט - בכל טוב
19 ית"ש - יתברך שמו
20 ג"כ - גם כן
21 יהי' - יהיה
22 עט"ר - עטרת ראשי
23 שיחי' - שיחיו
24 שי' - שיחיה

בתקות ד' לימים הבעל"ט[25]. ומאד יקשה לבאר בזמן כזה את כל מחשבות לבבנו בשום שכל וחשבון, אשר הננו אסירי התקוה, שיד ד' בחסדו הגדול, אשר החל להראות אותנו, תעשה זאת לימים יוצרו, [על פי תהלים קלט, טז] ע"כ[26] יהיו דברי מעטים, בברכת שלו' וברכה לכי[27] הורי היקרים שי' ולכל אהובינו היקרים הי"ו[28], כנה"י[29] ונפש בנם עבדם חותם ביראת הכבוד וברכה נאמנה, ואחיהם דבק באהנ"פ[30] ודושו"ט[31] כה"י[32],

אברהם יצחק ה"ק

אהובי גיסי הה"ג[33] שי', יודיענו נא כת"ר[34] מכל אשר עמדו, ואם איזה דבר חידוש יש במצבו לטובה, והרעיון ע"ד[35] המשולחים, [שלוחי מוסדות הצדקה שנסעו לגולה לאסוף כספים] אם אפשר להוציא אל הפועל. הדברים צריכים חיזוק, והשי"ת[36] יהי' עוזר לנו.

הנ"ל

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

25 הבעל"ט - הבא עלינו לטובה
26 ע"כ - על כן
27 לכי - לכבוד
28 הי"ו - השם יברכהו ויחייהו
29 כנה"י - כנפשו היקרה
30 באהנ"פ - באהבת נפש
31 ודושו"ט - ודורש שלומו וטובו
32 כה"י - כנפשו היפה
33 הה"ג - הרב הגאון
34 כת"ר - כבוד תורתו
35 ע"ד - על דבר
36 והשי"ת - והשם יתברך